

หน้าแรก > รายงานพิเศษ > ศูนย์ธรรมชาติวิทยาอดอยสุเทพฯ มช. จัดงานเสวนาอดอยสุเทพครั้งที่ 5 'สุเทพเอนซิส' ภาวะหายไป? สถานภาพความหลากหลาย

รายงานพิเศษ

ศูนย์ธรรมชาติวิทยาอดอยสุเทพฯ มช. จัดงานเสวนาอดอยสุเทพครั้งที่ 5 'สุเทพเอนซิส' ภาวะหายไป? สถานภาพความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตบนอดอยสุเทพ

โดย CmCityOnline - 09/09/2019 6 0

ศูนย์ธรรมชาติวิทยาดอยสุเทพเฉลิมพระเกียรติฯ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดงาน เสวนาดอยสุเทพ ครั้งที่ 5 (The 5th Doi Suthep Symposium) หัวข้อ “‘สุเทพเอนซิส’ ภาวะหายไป? สถานภาพความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตบนดอยสุเทพ” เมื่อวันที่ 30-31 สิงหาคม 2562 ณ ศูนย์ธรรมชาติวิทยาดอยสุเทพเฉลิมพระเกียรติฯ ซึ่งถือเป็นงานเสวนาครั้งใหญ่ประจำปีของศูนย์ฯ ที่จัดมาแล้วตั้งแต่ปี 2558 เพื่อเป็นเวทีในการนำเสนอและแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างนักวิจัย ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมชุมชนให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตชล ผลารักษ์ หัวหน้าภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้เกียรติกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมงาน พร้อมกล่าวเปิดงานว่า ดอยสุเทพตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 24 ของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 160,000 ไร่ ใน 4 อำเภอของจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอแมริม อำเภอแม่แตง และอำเภอหางดง ถือเป็นผืนป่าใกล้เมืองเชียงใหม่ โดยอยู่ห่างจากตัวเมืองเพียง 6 กิโลเมตร บนเส้นทางจากเชิงดอยสุเทพขึ้นสู่ยอดดอยปุยประมาณ 16 กิโลเมตร มีสถานที่สำคัญและสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ให้เที่ยวชมได้ตลอด อาทิ วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร และพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์

ป่าส่วนใหญ่ของอุทยานแห่งนี้อยู่บนภูเขาสูงสลับซับซ้อน นอกจากจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแล้ว ยังถือเป็น
คินป่าที่มีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตมากแห่งหนึ่งของประเทศไทย แม้ว่าตอยสูงแห่งนี้จะยังอุดมสมบูรณ์ด้วยสภาพ
ธรรมชาติทั้งพืชพรรณและสัตว์ป่า แต่ปัจจุบันพืชพรรณและสัตว์ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติตอยสุเทพ-ปุยกำลังเผชิญ
สภาพวิกฤติด้วยปัจจัยคุกคามต่างๆ โดยเฉพาะสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กและขนาดกลางที่มีจำนวนลดลงมาก สัตว์
ป่าขนาดใหญ่บางชนิดและพันธุ์พืชหลายชนิดได้สูญพันธุ์ไปแล้วจากพื้นที่เขตอุทยานแห่งนี้

อาจารย์ ดร.เดีย พนิตนาถ แชนนอน หัวหน้าศูนย์ธรรมชาติวิทยาตอยสุเทพเฉลิมพระเกียรติฯ กล่าวว่า ศูนย์ธรรมชาติวิทยาตอยสุเทพเฉลิมพระเกียรติฯ ภายใต้สังกัดของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านธรรมชาติวิทยาของตอยสุเทพ โดยมีพันธกิจหลักในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนผ่านการจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับตอยสุเทพในหลากหลายแง่มุม การจัดกิจกรรมและการอบรม รวมไปถึงการเป็นเวทีสำหรับการเสวนาทางวิชาการด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกฝังจิตสำนึกของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของศูนย์ฯ ที่มุ่งหวังให้ชุมชนตระหนักถึงความสวยงามและความเชื่อมโยงกับธรรมชาติ จึงได้ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติตอยสุเทพ-ปุย สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 (เชียงใหม่) องค์การสวนพฤกษศาสตร์ สวนสัตว์เชียงใหม่ พื้นที่สงวนชีวมณฑลแม่สา-ดอกร้า และโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จัดงานเสวนาตอยสุเทพครั้งนี้ขึ้นมา ในหัวข้อ “‘สุเทพเอนซิส’ ภาวะหายไป? สถานภาพความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตบนตอยสุเทพ” เพื่อให้นักวิจัย นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญได้มาเผยแพร่ความรู้และแลกเปลี่ยนข้อมูลถึงสถานภาพของสิ่งมีชีวิตเหล่านี้ว่าจะยังคงมีอยู่บนตอยสุเทพหรือไม่ รวมทั้งเพื่อค้นหาค่าตอบของสถานภาพของพืชพรรณและสัตว์ป่าบนตอยสุเทพที่ยังไม่แน่ชัด อันจะเป็นประโยชน์แก่สังคมในการอนุรักษ์ธรรมชาติต่อไป

สำหรับงานเสวนาตอยสุเทพในปีนี้เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตบนตอยสุเทพ ประกอบด้วยกิจกรรมทั้งในส่วนของบรรยายวิชาการใน 3 หัวข้อ คือ ระบบนิเวศลุ่มน้ำ ระบบนิเวศของพืช และระบบนิเวศของสัตว์ป่า บนตอยสุเทพ ต่อด้วยการเสวนาวิชาการใน 3 หัวข้อ คือ สถานภาพความหลากหลายของพืช สัตว์ป่า จลินทรีย์และฟังไจ บนตอยสุเทพ โดยได้รับเกียรติจากท่านวิทยากรผู้เชี่ยวชาญและมากประสบการณ์ในสาขาต่างๆ กว่า 15 ท่าน จากหลากหลายหน่วยงาน ที่มาแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับสถานภาพของสิ่งมีชีวิตทั้งกลุ่มสเทเพนซิส (สิ่งมีชีวิตที่ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์ครั้งแรกที่ตอยสุเทพ) และสิ่งมีชีวิตกลุ่มอื่นๆ รวมถึงบทบาทของสิ่งมีชีวิตแต่ละกลุ่มในระบบนิเวศที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับชุมชน และบทบาทของชุมชนคนเชียงใหม่หรือชุมชนในวงกว้างที่มีส่วนร่วมในการดูแลและอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตบนตอยสุเทพ

นอกจากนั้น ภายในงานยังจัดแสดงนิทรรศการความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตบนตอยสุเทพ ประกอบด้วยภาพถ่ายและข้อมูลของสิ่งมีชีวิตบนตอยสุเทพ ผลงานศิลปะในหัวข้อ “เมล็ดพันธุ์ท้องถิ่นตอยสุเทพ” และ “สาหร่าย” จากผู้เข้าร่วมโครงการศิลปะในสวน ARS Suthepensis 2019 นิทรรศการของหน่วยงานภาครัฐผู้ร่วมจัดงาน และการแจกกล้าไม้ให้ผู้ร่วมงานได้นำกลับไปปลูกเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวให้กับเมืองเชียงใหม่

ทางศูนย์ฯ ยังได้จัดกิจกรรมเดินป่าสำรวจความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตบนตอยสุเทพ เส้นทางศึกษาธรรมชาติยอดตอย
ปุย ณ อุทยานแห่งชาติตอยสุเทพ-ปุย ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพร้อมด้วยวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญกว่า 60 คน ได้ร่วมผจญ
ภัยไปสำรวจและค้นหาสิ่งมีชีวิตทั้งพืช สัตว์ป่า จุลินทรีย์และฟังไจ ตลอดเส้นทางเดินในป่าดงดิบแห่งล้านนา พร้อมพิชิต
ยอดตอยปุยร่วมกัน โดยระหว่างทางทุกคนได้พบเจอกับสิ่งมีชีวิตหลากหลายชนิด อาทิ คีบกายตอยสุเทพ จิ้งเหลนห้วย
ไทย งูเขียวหางไหม้ท้องเขียว ต๊กแตนเปลือกไม้ ซึ่งเป็นสัตว์ประจำถิ่นบนตอยสุเทพ อีกทั้งยังได้ชื่นชมความสวยงาม
ของพรรณพืชอย่าง กล้วยไม้ดิน อาทิ นางอั้วดอกเขียว มังกรแดง เป็นต้น รวมทั้งดอกกระดังง์ เอื้องหมายนา ต้นเอนอ้า
มอส ตะไคร้น้ำ โลเคน และเห็ดหลายชนิด ในบรรยากาศเขียวขจีเย็นชุ่มฉ่ำในป่าหน้าฝน สร้างความตื่นตาดำประทับใจที่
สอดแทรกความรู้ให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี